

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Кафедра Митної справи і фінансових послуг

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 07 Управління та адміністрування

спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

освітньо-професійна програма: Митна справа

Завідувачка кафедри митної справи і фінансових послуг

 Тищенко В. Ф.

Гарант освітньо-професійної програми «Митна справа»

 Найденко О. Є.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2023

Навч. метод. вузів

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

к.е.н., доц. кафедри митної справи і фінансових послуг Найденко О. Є.

к.е.н., доц. кафедри митної справи і фінансових послуг Москаленко Н. О.

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Митна справа

Програму схвалено на засіданні кафедри митної справи і фінансових послуг

Протокол засідання кафедри від «1» вересня 2023 року, № 1

Дію робочої програми пролонговано:

на 20__/20__ н.р. Завідувач кафедри митної справи і фінансових послуг

Гарант освітньо-професійної програми Митна справа

на 20__/20__ н.р. Завідувач кафедри митної справи і фінансових послуг

Гарант освітньо-професійної програми Митна справа

на 20__/20__ н.р. Завідувач кафедри митної справи і фінансових послуг

Гарант освітньо-професійної програми Митна справа

ВСТУП

Робочу програму науково-дослідної практики складено, відповідно до Положення про проведення практики студентів Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (затвердженого наказом ректора університету від 24.01.2022 року № 44), розробленого, згідно із Законом України «Про вищу освіту», Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 р. № 93, Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця, уведеного в дію наказом університету від 26.10.2020 р. № 198, стандартами вищої освіти, освітньо-професійною програмою «Митна справа» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Науково-дослідна практика віднесена до циклу практичної підготовки ОП «Митна справа».

Практика є обов'язковим компонентом підготовки фахівців із вищою освітою. Практика здобувачів вищої освіти (ЗВО) передбачає безперервність та послідовність її проведення.

1. Характеристика, мета та результати науково-дослідної практики

1.1. Характеристика науково-дослідної практики

Згідно з навчальним планом для ЗВО спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» першого (бакалаврського) рівня ОПП «Митна справа» науково-дослідна практика передбачена на четвертому курсі – денна форма навчання та на п'ятому курсі – заочна форма навчання (табл. 2).

Таблиця 1

Науково-дослідна практика на денному та заочному відділенні

Курси	Назви практик	Форма навчання	Кафедри, що забезпечують організацію	Тривалість практики	Семестри
IV	науково-дослідна	денна	митної справи і фінансових послуг	2 тижня	2-й семестр
V	науково-дослідна	заочна	митної справи і фінансових послуг	2 тижня	2-й семестр

Характеристика науково-дослідної практики, як обов'язкової освітньої компоненти наведена в табл. 2

Таблиця 2

Характеристика науково-дослідної практики

Курси	Назви практик	Форма навчання	Кількість кредитів	Загальна кількість годин	Семестри	Форми контролю
IV	науково-дослідна	денна	5	150	2-й	Захист звіту
V	науково-дослідна	заочна	5	150	2-й	Захист звіту

1.2. Метою *науково-дослідної* практики є: інтеграція всіх видів підготовки, оволодіння методами наукового дослідження та необхідними професійними компетентностями; освоєння форми наукового твору під час написання звіту (перевірка лексичної підготовки); формування навичок ведення самостійної наукової роботи, дослідження та експериментування; збір, аналіз та узагальнення наукового матеріалу, розроблення оригінальних наукових пропозицій та ідей для підготовки роботи; надбання навичок аналізу, формування потреби в постійній самоосвіті; участь у науково-дослідницькій роботі колективів дослідників.

1.3. Основні завдання та результати *науково-дослідної* практики.

У період проходження практики ЗВО мають вирішувати такі завдання: набути вмінь адаптувати теоретичні положення, методичний інструментарій і науково-практичний досвід організації митної справи, викладений у спеціальній літературі, до умов діяльності конкретного митного органу, підприємства, установи, організації; закріплення практичних навичок проведення економічного дослідження, формування його інформаційного, фінансового та методичного забезпечення; упровадження розроблених науково обґрунтованих рекомендацій і пропозицій щодо змін митного та податкового законодавства.

Робоча програма дозволяє здобувачам вищої освіти скласти чітке уявлення про те, що їм доведеться виконувати під час практики, як вирішити індивідуальне завдання.

Здобувачі вищої освіти дістануть необхідний обсяг практичних знань і вмінь, оволодіють компетентностями та опанують результати навчання (табл. 3).

**Фахові компетентності та результати навчання
з науково-дослідної практики**

Компетентності	Результати навчання
1	2
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
ЗК10. Здатність працювати у команді.	ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
ЗК12. Здатність працювати автономно.	ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
Спеціальні компетентності (СК)	
СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.	ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.	ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.	ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти. ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

	ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Закінчення табл. 3

1	2
СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.	ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.	ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

2. Зміст та організація проведення науково-дослідної практики

Науково-дослідна практика для ЗВО проводиться згідно з навчальним планом для ЗВО денної та заочної форм навчання під час навчальних занять за розкладом. Протягом проходження науково-дослідної практики (НДП) та виконання основних завдань програми практики кожен ЗВО має отримати конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми.

Науково-дослідну практику ЗВО ОП «Митна справа» проходять під керівництвом наукових керівників, які здебільшого є керівниками дипломної роботи. Підсумком науково-дослідної практики є: підготовлений перший розділ дипломної роботи; наукові публікації за результатами підготовки першого розділу дипломної роботи, що апробовані на наукових конференціях та опубліковані в електронних або друкованих фахових виданнях. Атестація за підсумками практики проводиться на підставі оформленого відповідно до установлених вимог звіту.

Предметом науково-дослідної практики є поглиблення навичок самостійної наукової роботи, розширення наукового світогляду ЗВО, дослідження проблем практики та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямом дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої дипломної роботи.

У процесі проходження практики ЗВО набувають досвід самостійної науково-дослідної роботи та опрацьовують методики її проведення, поглиблюють теоретичні знання в сфері економічних відносин, формують

уміння і навички опрацювання наукових та інформаційних джерел.

ЗВО має знати:

інформаційні, літературні наукові джерела, зокрема закордонні, за темою дослідження;

нормативно-правове забезпечення питань, які ним розглядаються у дослідженні;

методи проведення експерименту, принципи організації комп'ютерних мереж і телекомунікаційних систем;

вимоги до оформлення науково-технічної документації;

математичні моделі процесів і явищ, що належать до досліджуваного об'єкта та ін.

ЗВО мають вміти:

планувати майбутню науково-дослідницьку роботу;

систематизувати зібраний матеріал;

аналізувати науково-технічну та фінансово-економічну інформацію;

проводити необхідні експерименти, розрахунки та обробляти отримані результати;

аналізувати законодавчі та нормативно-правові акти з питань митного контролю, податкового регулювання, зовнішньоекономічної діяльності;

проводити порівняння результатів свого дослідження з вітчизняними та зарубіжними аналогами;

аналізувати наукову і практичну значимість проведених досліджень, а також техніко-економічної ефективності розробки;

володіти способами оброблення одержуваних звітних й емпіричних даних та їхньою інтерпретацією;

застосовувати методи наукового пізнання та сучасні освітні технології, володіти методологією та методикою науково-дослідницької роботи;

використовувати сучасні інформаційні технології;

самостійно отримувати, обробляти, зберігати і поширювати наукову інформацію;

користуватися методиками проведення наукових досліджень;

робити обґрунтовані висновки за результатами проведених досліджень, зокрема у вигляді наукових доповідей і публікацій;

володіти методами аналізу та самоаналізу, що сприяють розвитку особистості наукового працівника;

формулювати і вирішувати завдання, що виникають під час написання наукової статті або аналітичного огляду.

Науково-дослідна практика має бути пов'язана з напрямом наукових досліджень ЗВО за курсовою чи дипломною роботою. Під час такої практики надається можливість використати нові методи та отримати необхідні результати досліджень.

Перед початком проходження науково-дослідної практики ЗВО має ознайомитися з основними вимогами щодо структури та оформлення результатів НДП. Крім цього, кожен етап виконання проходження НДП має узгоджуватися з науковим керівником. Для раціонального використання часу слід дотримуватися такого алгоритму:

- вибір теми, визначення об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження;
- підбір, аналіз джерел та літератури з теми;
- складання попереднього плану;
- написання основного тексту роботи;
- формулювання висновків і рекомендацій;
- оформлення списку використаних джерел та додатків;
- підготовка до захисту звіту з НДП.

Виконання роботи має проходити за графіком, що затверджується кафедрою. Уся робота в ході проходження практики виконується ЗВО самостійно. Наукові керівники здійснюють консультації зі змістовних питань.

Виконання наукової роботи розпочинається вибором теми та затвердженням її кафедрою. Тему науково-дослідження з науково-дослідної практики має корелюватися з темою дипломної роботи. Теми відповідають тематиці наукових досліджень кафедри та професійної спрямованості ЗВО. Після визначення теми дослідження має бути обґрунтовано дослідницьке завдання. Тобто визначено об'єкт і предмет дослідження.

При виборі теми, основними критеріями мають бути: актуальність, новизна та перспективність; наявність теоретичної бази; можливість виконання теми з огляду на наявні дані; можливість отримання від упровадження результатів дослідження економічного ефекту. Це дозволяє стимулювати творчий пошук і самостійність наукового дослідження.

3. Вимоги до баз практики

Науково-дослідна практика проводиться в університеті в аудиторіях або через програмний продукт Zoom, що дозволяє ЗВО зосередитися на дослідницьких аспектах в навчальній діяльності, оволодіти навичками пошуку, аналізу та синтезу інформації, яка міститься в монографіях, тезах доповіді на

конференціях, аналітичних доповідях та матеріалах різних органів виконавчої влади. Окрім того, ЗВО мають можливість користуватися джерелами, які розміщено на сайті депозитарію університету.

Проведення науково-дослідної практики здійснюється в Харківському національному економічному університеті ім. С. Кузнеця у вигляді лекційних та практичних занять згідно розкладу занять. Навчальним планом ОП «Митна справа» передбачено 2 години лекційних занять та 8 годин практичних занять.

Заняття проводяться в офлайн чи онлайн режимі залежно від ситуації.

Для проходження науково-дослідної практики окремі договори з базою практики не укладаються. Підставою для проходження практики є службова записка керівника структурного підрозділу, яка містить обґрунтування доцільності проходження практики ЗВО в саме цьому підрозділі. На підставі службової записки, за погодженням проректора з навчально-методичної роботи), формується наказ, базою практики в якому визначається ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Основними обов'язками відповідальних за науково-дослідну практику від кафедри митної справи і фінансових послуг є:

своєчасне проведення установчих зборів з науково-дослідної практики, ознайомлення ЗВО з вимогами до оформлення документації з практики, системою звітності та критеріями оцінювання з практики, які регламентуються відповідною нормативною та методичною документацією з організації та проведення практики;

консультування ЗВО щодо термінів і порядку проходження практики, оформлення документів із практики та захисту звіту;

забезпечення своєчасності надання ЗВО на кафедру звітів з науково-дослідної практики й інших документів, необхідних для захисту, їхня перевірка та візування.

Здобувачі вищої освіти під час проходження практики зобов'язані:

одержати від керівника практики консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

систематично працювати над виконанням завдань з практики;

своєчасно подати на кафедру звітні документи та у належний термін захистити матеріали практики;

висвітлити результати виконаної роботи та оформити їх у звіті про проходження практики.

4. Індивідуальні завдання з науково-дослідної практики

Науково-дослідна практика є одним із важливих засобів формування професійних навичок у молодих фахівців, що закінчують навчання у закладі вищої освіти й орієнтовані на роботу за профілем спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Тому для кожного ЗВО програма практики затверджується індивідуально з урахуванням обраної теми дипломної роботи.

Отриманий ЗВО під час проходження науково-дослідної практики матеріал може бути далі використаний для виконання дипломної роботи, підготовки наукової доповіді, статті або тез доповіді на конференціях.

5. Вимоги до звіту з науково-дослідної практики

Основна частина науково-дослідної практики складається з таких обов'язкових елементів:

1. Вступ – 1 – 2 сторінки.
2. Зміст звіту з НДП – 1 сторінка.
3. Основна частина звіту з НДП – 15 – 18 сторінок.
4. Список літератури до звіту з НДП – 2 – 3 сторінки.

Приклад оформлення титульного аркушу звіту з НДП наведено в Додатку А. Приклад оформлення списку літератури наведено в додатку Б.

Структуру звіту з науково-дослідної практики наведено в табл. 4.

Таблиця 4

Структура звіту науково-дослідної практики

Аспекти які можуть розглядатися в звіті	Рекомендовані питання для ознайомлення й опрацювання в процесі проходження практики
Вступ	Прописуються структурні елементи вступу: актуальність, мета, завдання, об'єкт і предмет науково-дослідної практики.
Розділ 1. Теоретичні аспекти об'єкту дослідження	
Історичні й організаційні аспекти об'єкту дослідження	Історичні аспекти об'єкту дослідження Етапи розвитку та становлення об'єкту дослідження Сучасний стан об'єкту дослідження.
Розділ 2. Перелік літературних джерел за дипломною роботою	
Перелік літературних джерел за дипломною роботою	Перелік джерел літератури, на які будуть зроблено посилання у дипломній роботі
Розділ 3. Наукова стаття або тези доповіді	
Наукова публікація	Підготовка наукової статті та / або тез доповіді на конференції
Висновки	Підсумовується вирішені завдання звіту з практики, які було сформульовано у вступі

В результаті проходження практики ЗВО має вміти:
аналізувати та синтезувати літературні джерела з обраної проблеми дослідження;

знати основні вимоги до наукової статті або тез доповіді на конференціях;
готувати наукову статтю або тези доповіді на конференцію.

6. Підбиття підсумків практики

Перед захистом звіти з науково-дослідної практики мають бути перевірені на наявність плагіату. За підсумками перевірки формується звіт, який потім розглядається на засіданні кафедри.

Звіти з науково-дослідної практики мають бути захищені ЗВО комісії, склад якої затверджується кафедрою. Кожен ЗВО має підготувати коротку доповідь та презентацію основних результатів науково-дослідної практики.

За підсумками захисту звітів з науково-дослідної практики відповідальна особа кафедри формує звіт про підсумки проходження ЗВО науково-дослідної практики.

7. Критерії оцінювання результатів науково-дослідної практики

Оцінюють результати проходження й захисту науково-дослідної практики за 100-бальною системою оцінювання результатів навчання, прийнятою в університеті (табл. 5).

Таблиця 5

Шкала оцінювання результатів проходження й захисту науково-дослідної практики

Оцінка (за чотирибальною шкалою)	Оцінка (за стобальною шкалою)
Диференційована шкала	
Відмінно	90 – 100
Добре	74 – 89
Задовільно	60 – 73
Незадовільно	1 – 59
Недиференційована шкала	
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	1 – 59

Підсумкова кількість балів, набута здобувачем вищої освіти за результатами проходження практики, ураховує:

звіт з практики;

вид наукової публікації за підсумками практики (наукова стаття та / або тези доповіді на конференції);

презентацію здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;

відповіді на запитання.

Здобувачі вищої освіти, які не захистили у призначений термін звіти із практики, будуть мати академічну заборгованість.

Кількість балів знімається за порушення вимог: несвоєчасне затвердження плану, несвоєчасна реєстрація звіту з практики, несвоєчасне подання до захисту – 5 балів.

За результатами захисту виставляють диференційовану оцінку, яку заносять до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки ЗВО за підписом керівника практики або завідувача кафедри.

ЗВО, які не захистили у призначений термін звіти із практики, будуть мати академічну заборгованість.

7.1. Критерії оцінювання звіту із науково-дослідної практики

29 (1) балів – структура звіту не відповідає встановленим вимогам; оформлення звіту не відповідає встановленим вимогам; звіт містить ознаки плагіату;

36 (30) балів – структура звіту відповідає встановленим вимогам; звіт оформлено із незначними помилками; кількість літературних джерел в звіті є недостатньою; за підсумками практики не підготовлено тези доповіді на конференції;

44 (37) балів – структура звіту відповідає встановленим вимогам; звіт оформлено із незначними помилками; кількість літературних джерел в звіті є достатньою, але містить у себе лише українськомовні літературні джерела; за підсумками практики підготовлено тези доповіді на конференції;

50 (45) балів – структура звіту відповідає встановленим вимогам; звіт оформлено без значних помилок; кількість літературних джерел у звіті є достатньою та містить як українськомовні, так й іномовні літературні джерела; за підсумками практики підготовлено наукову статтю.

5.2. Критерії оцінювання відповідей ЗВО під час захисту звіту із науково-дослідної практики

Науково-дослідна практика:

29 (1) балів – ЗВО не підготував презентацію; доповідь не була структурованою та ЗВО її здебільшого читав; не відповів на жодне запитання комісії;

36 (30) балів – ЗВО підготував презентацію, доповідь була структурованою, але ЗВО її здебільшого читав; відповів на 1/3 запитань комісії;

44 (37) балів – ЗВО підготував презентацію, доповідь була структурованою, ЗВО вільно володів матеріалами доповіді; відповів на 2/3 запитань комісії;

50 (45) балів – ЗВО підготував презентацію, доповідь була структурованою, ЗВО вільно володів матеріалами доповіді; відповів на всі запитання комісії (можливо з незначними помилками).

Рекомендована література

Основна

1. Кормич Б. А. Митне право : навчально-метод. посіб. / Б. А. Кормич, Н. О. Коваль. – Одеса : Фенікс, 2021. – 132 с.

2. Митна справа : навч. посіб. / [Кузьмін О. Є. та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2021. – 240 с.

3. Митний кодекс України № 4495-VI від 13.03.2012 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 32. – С. 37–245.

4. Митний контроль та митне оформлення : навч. посіб. / І. П. Кекіш, О. Ю. Сидорович, О. В. Годованець. – Тернопіль : ЗУНУ, 2021. – 250 с.

5. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 92. – С. 7–56.

6. Про Митний тариф : Закон України № 2697-IX від 19.10.2022 р. // Голос України. – 2022. – № 239. – С. 1–28.

7. Танасієва М. М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / М. М. Танасієва. – Чернівці : Технодрук, 2021. – 100 с.

Додаткова

8. Костяна О. В. Митна безпека: її сутність і місце в системі національної

безпеки держави / О. В. Костяна // Бізнес інформ – 2020. – № 11. – С. 76–82.

9. Медвідь В. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) / В. Медвідь, Ю. Данько, І. Коблянська. – Суми : СНАУ, 2020. – 220 с.

10. Ладанюк А. П. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. – Київ : Ліра-К, 2020. – 352 с.

11. Бориченко К. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. – Одеса : Фенікс, 2022. – 46 с.

12. Митне право ЄС : навч.-метод. посіб. / Г. Л. Карпенко, Н. О. Коваль, О. Є. Панфілова. – Одеса : Фенікс, 2020. – 118 с.

13. Найденко О. Є. Боротьба з контрабандою як один із методів забезпечення митної безпеки держави / О. Є. Найденко, Є. С. Резнікова // Modern Economics. – № 17 – 2019. – 258 с. – С. 172–176.

14. Найденко О. Є. Митні правила захисту інтелектуальної власності в Україні / О. Є. Найденко, К. М. Азізова, Д. М. Островський // Інфраструктура ринку. – 2021. – № 60. – С. 13–20.

15. Найденко О. Є. Нормативно-правове забезпечення проведення експертиз в митній справі / О. Є. Найденко // Бізнес-навігатор. – 2022. – №3(70) – С. 121–127.

16. Регіональні аспекти митно-податкової політики : монографія / В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко, В. В. Карпова [та ін.] ; за заг. ред. Ю. Б. Іванова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 247 с.

17. Управління митними ризиками: теорія та практика: монографія / за заг. ред. І. В. Несторишен. – Ірпінь-Хмельницький : ФОП Стрихар А.М., 2018. – 314 с

18. Customs policy of Ukraine in the context of cyclical economic development / O. Kostiana, V. Tyschenko, O. Naydenko, V. Ostapenko // Financial and Credit Activity : Problems of Theory and Practice. – 2020. – Vol. 3, No. 34. – P. 351–357.

19. The customs policy of the state through the prism of incentives and restrictions / V. Tyschenko, O. Naydenko, V. Karpova, O. Omelchenko // Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice. – 2018. – Vol. 3., No. 26. – P. 256–267.

Методичне забезпечення

20. Наскрізна програма практики для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої програми «Митна справа» першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. В. Ф. Тищенко, О. В. Костяна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 44 с.

21. Наскрізна програма практики для студентів спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" освітньої програми "Митна справа" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. В. Ф. Тищенко, О. В. Костяна; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. – 43 с.

Інформаційні ресурси

22. Найденко О. Є. Митні режими експорту та імпорту: регулюючий аспект та податкові наслідки / О. Є. Найденко, К. І. Гунько // Економіка та суспільство. – 2022. – № 46. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2057>

23. Найденко О. Є. Податкові наслідки та ризики застосування митних режимів [Електронний ресурс] / О. Є. Найденко, Д. М. Островський, К. М. Азізова // Економіка та суспільство. – 2021. – № 31. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-7>.

24. Офіційний сайт Державної митної служби України – Режим доступу : <https://customs.gov.ua/>.

25. Офіційний сайт Державної податкової служби України – Режим доступу : <http://tax.gov.ua/>.

26. Офіційний сайт Міністерства економіки України – Режим доступу : <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

27. Податкова система [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 408 с.

28. Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 952/2013 від 9 жовтня 2013 року про встановлення Митного кодексу Союзу – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_009-13#Text.

29. Тищенко В. Ф. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навч. посіб. / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 193 с.

30. Тищенко В. Ф. Реалізація методів нетарифного регулювання

зовнішньоекономічної діяльності в митній справі / В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко, В. М. Остапенко // Економіка та суспільство. – 2022. – № 35. Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1109>

31. Digitization in the customs risk management [Electronic resource] / V. Tyschenko, V. Karova, V. Ostapenko // Економіка та суспільство. – 2022. – № 37. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-35>.

Додатки

Додаток А

Приклад оформлення титульного аркуша звіту з науково-дослідної практики

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

КАФЕДРА МИТНОЇ СПРАВИ І ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

ЗВІТ З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

на тему: "Управління тарифним регулюванням у контексті
реалізації державної митної політики"

Здобувача вищої освіти 4 курсу,
6.02.072.090.21.1 гр.
спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа, страхування та фондовий ринок»
Іванової Д. С. _____

Керівник к.е.н., доцент Ачкасова С. А.

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____ В. Ф. Тищенко
_____ О. Є. Найденко
_____ С. А. Ачкасова

м. Харків – 2023 рік

Приклади оформлення бібліографічного списку використаних джерел, який наводиться у роботі

Усі джерела подаються в алфавітному порядку.

Законодавчі та нормативні документи (приклад оформлення)

1. Конституція України : офіц. текст. – Київ : КМ, 2013. – 96 с.
2. Про Митний тариф : Закон України № 674-ІХ від 4.06.2020 р. // Голос України. – 2020. – № 109. – С. 1–28.
3. Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 657 – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1669-12#Text>

Книги

Один автор (приклад оформлення)

1. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції : монографія / В. Г. Бондаренко. – Запоріжжя : ЗНУ, 2016. – 600 с.
2. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. / О. В. Дробот. – Київ : Талком, 2016. – 340 с.

Два автори (приклад оформлення)

1. Батракова Т. І. Банківські операції : навч. посіб. / Т. І. Батракова, Ю. В. Калюжна. – Запоріжжя : ЗНУ, 2017. – 130 с.

Три автори (приклад оформлення)

1. Якобчук В. П. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. / В. П. Якобчук, Ю. В. Богоявленська, С. В. Тищенко. – Київ : ЦУЛ, 2015. – 476 с.

Чотири і більше авторів (приклад оформлення)

1. Банківські ризики. Теорія та практика управління : монографія / Л. Примостка, О. Лисенок, О. Чуб та ін. ; за заг. ред. Л. Примостки. – Київ : КНЕУ, 2008. – 456 с.

2. Управління ризиками та економічною безпекою : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / [О. Д. Гудзинський, С. М. Судомир, Т. О. Гуренко, Н. В. Гайдамак]. – Київ : ІПК ДСЗУ, 2010. – 237 с.

Без автора (приклад оформлення)

1. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред. С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. – Одеса : ОНУ, 2015. – 306 с.

Багатотомний документ (приклад оформлення)

1. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Т. 4. Косвенные налоги / Н. П. Кучерявенко. – Харьков : Право, 2007. – 536 с.

2. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. Т. 2. Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення; заг. ред. Ю. П. Битяк / Акад. прав. наук України. – Харків : Право, 2009. – 576 с.

Матеріали конференцій (приклад оформлення)

1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. Голодомор 1932 – 1933 років: втрати української нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовтня. 2016 року. – Київ, 2017. – С. 133–136.

**Частина книги, періодичного, продовжуваного видання
(приклад оформлення)**

1. Коломєць Т. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття / Т. Коломєць, В. Колпаков // Право України. – 2017. – № 5. – С. 71–79.

2. Примостка Л. О. Кредитний ризик банку: проблеми оцінювання та управління / Л. О. Примостка // Фінанси України, 2004. – № 8. – С. 118 – 125.

Словники (приклад оформлення)

1. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. Адміністративне право України : словник термінів / за ред. Ю. В. Пирожкова, Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. – Київ: К.І.С., 2014. – С. 54 – 55.

2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основних термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – Київ : Європ. ун-т, 2007. – 57 с.

Державні стандарти, СНіП (приклад оформлення)

1. ДБН В.1.1-7-2002 Захист від пожежі. Пожежна безпека об'єктів будівництва. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 16 с.

Автореферати дисертацій та дисертації (приклад оформлення)

1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / О. Г. Бондар. – Київ, 2005. – 20 с.

Інформаційні ресурси (приклад оформлення)

1. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України [Електронний ресурс] : *Юридичний науковий електронний журнал* / А. А. Шарая. – 2017. – № 5. – С. 115 – 118. – Режим доступу : http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf.

2. Влада очима історії [Електронний ресурс] : фотовиставка. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId>.

Література, видана іноземними мовами, оформлюється так само, як і видана українською залежно від типу видання. Наприклад, якщо це частина періодичного видання:

1. Bletskan D. I. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment / D. I. Bletskan, K. E. Glukhov, V. V. Frolova // Semiconductor Physics, Quantum Electronics & Optoelectronics. – 2016. – Vol. 19, No. 1. – P. 98–108.